

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

รัฐบาล ได้กำหนดแนวทางให้แต่ละจังหวัดส่งเสริมแนวคิดเกี่ยวกับ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” เป็นแนวคิดที่ต้องการสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะการพึ่งพาตนเอง เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9

จากนโยบายของรัฐบาล ที่แถลงต่อรัฐสภา และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการกรรมาธิการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ พ.ศ.2544 การดำเนินงานตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างงาน สร้างรายได้ แก่ชุมชน สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน ให้สามารถคิดเอง ทำเอง ในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ของชุมชน ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

สินค้าชุมชนตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นสินค้าที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อการจำหน่าย เป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน และผู้ประกอบการ ซึ่งรัฐบาลได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาสินค้าชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายในการที่จะยกระดับมาตรฐานสินค้าชุมชนโดยเฉพาะ ตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้มีความเป็นมาตรฐานในระดับสากล และสามารถจัดจำหน่ายโดยตั้งเป้าหมายถึงการส่งออกได้

สินค้าหัตถกรรมไทย นับเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่สามารถตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม เพราะนอกจากจะสร้างรายได้ สินค้าหัตถกรรมไทยยังก่อให้เกิดการจ้างงานเป็นจำนวนมาก และช่วยกระจายรายได้สู่ประชากรในชนบทอีกด้วย แต่ทั้งนี้และทั้งนั้น การผลักดันสินค้าหัตถกรรมไทยให้เป็นสินค้าที่มีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดของสินค้าแต่

ละชนิดอย่างถ่องแท้ และส่งเสริมอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาสินค้าไร้คุณภาพ ที่อาจจะนำมาซึ่งผลกระทบต่อสินค้าหัตถกรรมไทยในระยะยาว นอกจากนี้ควรเร่งพัฒนาระบบการผลิตให้มีประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิตเพื่อเพิ่มความสามารถด้านการแข่งขันอย่างจริงจัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษาความต้องการของผู้บริโภคหรือกลุ่มเป้าหมายในเชิงลึกมากขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไปในอนาคต (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. 2546 : Online)

จังหวัดปทุมธานี ประกอบไปด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอคลองหลวง อำเภอรัญบุรี อำเภอลำลูกกา อำเภอหนองเสือ และอำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นจังหวัดที่มีผลผลิตหลายด้าน ได้แก่ ด้านอุตสาหกรรม ด้านประกอบการพาณิชย์ ด้านการศึกษา ด้านผลผลิตทางการเกษตร และโดยเฉพาะผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนจากการแปรรูป เป็นขบวนการสร้างรายได้โดยการพึ่งพาตนเอง เป็นแนวคิดที่เน้นขบวนการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ในแต่ละหมู่บ้าน หรือตำบล แนวคิดนี้สนับสนุนและส่งเสริมให้ท้องถิ่น สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ (Product) และตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์นี้โดยเฉพาะที่ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งตนเอง เป็นหลัก

นอกจากนี้จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการผลิตสินค้า ตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์อยู่หลายชนิด จากข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชนในจังหวัดปทุมธานี ได้สรุปภาพรวมของผู้ประกอบการและผู้ผลิตชุมชน พบว่า ยังขาดความรู้ในด้านเทคนิค กระบวนการผลิต และสินค้ายังไม่ได้มาตรฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต1 .2548 : 1) จากข้อมูลการคัดสรรผลิตภัณฑ์ พบว่า ปัญหากระบวนการคัดสรรผลิตภัณฑ์ใช้เกณฑ์และแนวปฏิบัติที่กำหนดโดยส่วนกลางเป็นหลัก โดยที่การคัดสรรในระดับจังหวัด เป็นเกณฑ์การคัดสรรด้านความสามารถในด้านการผลิต (Supply Side) แต่การคัดสรรในระดับประเทศจะใช้เกณฑ์การคัดสรร ที่เป็นความต้องการตลาด (Demand Side) เป็นหลัก (การพัฒนาเครือข่ายระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคชุมชนเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์แบบครบวงจรภายใต้นโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์กลุ่ม 6 จังหวัดภาคเหนือ (ตาก พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์). 2547 : 2)

จากข้อมูลบัญชีรายชื่อผลิตภัณฑ์ที่เข้ารับการคัดสรร OPC ปี 2549 ได้ถูกพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคัดสรรสินค้าประเภทต่างๆ แยกตามกลุ่มประเภทของประติษฐ์ กลุ่มเครื่องมือ กลุ่มเครื่องแต่งกาย กลุ่มยา-สมุนไพร และกลุ่มอาหาร พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ว่า ทุกกลุ่มยังต้องมีการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบ การออกแบบ

ผลิตภัณฑ์ให้เป็นสากล ความประณีตสวยงาม สีสันทน เอกลักษณะที่โดดเด่น และควมมีมาตรฐาน (พัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี. 2549)

กระเป๋าสภาพสตรีจัดอยู่ในกลุ่มเครื่องแต่งกาย จากผลการคัดสรรปี 2549 พบว่า ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบไม่น่าสนใจ และการผลิตไม่ได้มาตรฐาน สมควรจะนำมาออกแบบและพัฒนาปรับปรุงใหม่ (พัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี. 2549) ในความหมายของคำว่า “การออกแบบผลิตภัณฑ์” จะมีอยู่ 2 ส่วน คือ ส่วนของการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่กับส่วนของการปรับปรุงหรือพัฒนาจากของเดิม การที่จะได้มาซึ่งรูปทรงของผลิตภัณฑ์ในส่วนหนึ่งก็จะได้แนวความคิดมาจากแบบเดิม นำมาพัฒนาแบบให้เข้ากับบทบาทของสังคมยุคใหม่และค่านิยมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยแบบที่ได้มีการออกแบบและพัฒนาขึ้น ก็ย่อมจะต้องศึกษาปัจจัยต่างๆ มาประกอบมากมาย เช่น ชนิด ประเภทของผลิตภัณฑ์ กลุ่มเป้าหมาย ค่านิยม การดำรงชีพในสังคม และการตลาด เป็นต้น (ธีระชัย สุขสด. 2544 : 77-79)

นอกจากนี้ การฝึกการคิดสิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา คนที่จะนำคนอื่นได้ จูงใจคนอื่นได้นั้น จะต้องเป็นคน คิดต่างจากคนอื่น เป็นคน คิดสิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา เพราะในความเป็นจริงแล้ว งาน และการทำให้ตนเองเป็นมืออาชีพ โดยเฉพาะสังคมของคนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น เราจะต้องฝึกคิดพัฒนาตนเองให้สามารถคิดสิ่งใหม่ๆ ให้ทันเหตุการณ์และทันคนอยู่เสมอ เพราะความแปลกใหม่ในเชิงสร้างสรรค์คือแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะส่งผลมาสู่ตัวเราเอง

ดังนั้นการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสภาพสตรี จึงมีบทบาทและความจำเป็น โดยเข้ามามีส่วนช่วยยกระดับให้กับผู้ประกอบการสินค้า OTOP และผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม โดยหากกลุ่มผู้ประกอบการขาดความรู้และแนวทางในการพัฒนาที่ดีก็อาจส่งผลให้สินค้าที่ผลิต ประสบกับปัญหาต่างๆ เช่น การถูกประเมินจากผู้บริโภค ผู้มีความรู้ในด้านกระบวนการผลิต ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ยอดการจำหน่ายลดลง ผลิตภัณฑ์สินค้าไม่มีการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เกิดความจำเจซ้ำซาก โดยเฉพาะการคัดสรรสินค้าเพื่อให้ได้ซึ่งมาตรฐานอาจด้อยประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องได้รับความรู้และแนวทาง วิธีการในการพัฒนา ซึ่งมีเป้าหมายในการที่จะนำความรู้และแนวคิดไปพัฒนาสินค้าในกลุ่มของตน กระจายสินค้าเพื่อการจัดจำหน่าย การบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ การเพิ่มมูลค่าของสินค้า ตลอดจนทั้งเพื่อการส่งออก ดังนั้นการสร้างสรรค์จึงเป็นวิธีการคิดของมนุษย์ (Reflective Thinking) หรือวิธีแห่งปัญญา

(The Method of Intelligence) วิธีดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการคิดแก้ไขและไตร่ตรอง แล้วนำมาปรับปรุงให้เกิดพัฒนาการ จึงเห็นได้ว่าการสร้างสรรค์มีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการออกแบบ ซึ่งจะต้องอาศัยควบคู่กันในขั้นปฏิบัติการ (มนตรี ยอดบางเตย. 2538 : 6)

องค์กรธุรกิจชุมชน ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากทั้งที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ของรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และที่เกิดขึ้นเองในชุมชนจากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่นการทำหัตถกรรม จักสาน อาหารพื้นเมือง ผ้าย้อมสีธรรมชาติ การทำเกษตรปลอดสารพิษ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มที่มีอยู่อย่างหลากหลายนี้ยังขาดทิศทางที่ชัดเจน องค์กรชุมชนยังไม่อาจกำหนดกลไกการผลิตตลอดจน มีปัญหาในเรื่องระบบการตลาด ต้องพึ่งพาหน่วยงานที่ส่งเสริมกลุ่มธุรกิจชุมชนหลายแห่ง จึงยังไม่อาจยึดเป็นอาชีพหลักได้ แต่องค์กรธุรกิจชุมชนเหล่านี้ ได้สะท้อนให้เห็นพลังของชาวชุมชน ในอันที่จะรวมตัวเพื่อพัฒนาไปสู่การพึ่งตนเองในอนาคต (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน). 2548) [Online]

ดังนั้นการพัฒนาท้องถิ่นให้มีศักยภาพที่จะเป็นองค์กรหลัก เพื่อดำเนินการวิจัยออกแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีคุณภาพดี สามารถแข่งขันได้ทั้งตลาดภายในและภายนอกประเทศ เป็นการสนองนโยบายของรัฐ เป็นการสร้างอาชีพและเสริมรายได้ ตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในลักษณะการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี กระบวนการคิดและการสร้างสรรค์ ให้สามารถเกิดการบูรณาการระหว่างองค์กรการศึกษาของรัฐและผู้ประกอบการในลักษณะการพึ่งพาตนเอง เป็นการสร้างแนวคิดในลักษณะที่ยั่งยืน

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในฐานะเป็นหน่วยงานด้านการจัดการศึกษาและวิจัย ตลอดทั้งการให้บริการด้านสาระและความรู้ มีหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพและได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นผู้ถ่ายทอดสาระและความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการผลิตโดยเฉพาะด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดทั้งแนวความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาควิชาออกแบบศิลปประยุกต์ ภาควิชาหัตถกรรม ภาควิชาศิลปกรรม และภาควิชาศิลปประจำชาติ โดยเฉพาะสาขาวิชาเอกออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งอยู่ในภาควิชาออกแบบศิลปประยุกต์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ได้เปิดหลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยตรง มีบุคลากรที่สามารถดำเนินการโครงการวิจัย เพื่อพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตจังหวัดปทุมธานี ให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งคณะศิลปกรรมศาสตร์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเพิ่มพูนความรู้

และทักษะในศักราชภาพ ด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยมีเป้าหมายให้ผู้ผลิตสินค้า OTOP หรือ SMEs เข้ารับการอบรมโดยสามารถนำความรู้ ทักษะ แนวความคิด ทฤษฎี ตลอดจนทั้งแนวทางปฏิบัติไปใช้ อีกทั้งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การสร้างอาชีพใหม่ เพื่อก่อประโยชน์ต่อบุคคล ครอบครัว จนถึงสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดี

นอกจากนี้ การให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรี ซึ่งเป็นการตอบสนองให้ชุมชนผู้ผลิตสินค้ามีความเข้มแข็งตามนโยบายของรัฐบาลได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญาของ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” เป็นแนวทางประการหนึ่ง ที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชนให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น สามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมีหลักการ พื้นฐาน 3 ประการ คือ

- 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global)
- 2) พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self-Reliance-Creativity)
- 3) การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development)

ผลิตภัณฑ์ ไม่ได้หมายถึงตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เป็นกระบวนการทางความคิด รวมถึงการบริการ การดูแลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรักษาภูมิปัญญาไทย การท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น จุดขายที่รู้จักกัน อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จากนโยบายของรัฐบาล ที่แถลงต่อรัฐสภา และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ แห่งชาติ พ.ศ. 2544 การดำเนินงานตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) สร้างงาน สร้างรายได้ แก่ชุมชน
- 2) สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน ให้สามารถคิดเอง ทำเอง ในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3) ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 4) ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

โดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ไทยตำบลดอทคอม. 2545) [Online] ให้แพร่หลาย ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา แนวทางในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าถือสุภาพสตรี ของสินค้าชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อออกแบบ ผลิตภัณฑ์กระเป๋าถือสุภาพสตรี ของสินค้าชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตจังหวัดปทุมธานี

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยศึกษากระเป๋าถือสุภาพสตรี ของผู้ผลิตสินค้าชุมชน หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยใช้แนวทางตามทฤษฎีและหลักการออกแบบสร้างสรรค์ และหลักการจัดองค์ประกอบของ โกลด์เด็นมีน (Golden Mean) มาใช้เป็นกรอบแนวคิด คือ

8.1 การศึกษาสภาพปัญหาการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ใช้กรอบแนวคิดของ สาคู คันธโชติ (2527: 34-36) เกี่ยวกับขั้นตอนปฏิบัติงานการออกแบบ ซึ่งมีดังนี้

8.1.1 การออกแบบโดยทั่วไปแบ่งขั้นตอนปฏิบัติงานได้ 3 ขั้นตอน

1. การใช้ความคิดสร้างสรรค์และใช้ความพยายามในการแยกแยะปัญหาต่างๆ เพื่อจะหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นๆ
- 2 นำความรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการแก้ปัญหาต่างๆ
- 3 การถ่ายทอดวิธีแก้ไขหรือคำตอบของปัญหานั้นๆ ออกเผยแพร่ทำประโยชน์ต่อไป

8.1.2 คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่ดี ซึ่งมีดังนี้

- 1 ใช้งานได้ดี (Performance)
- 2 ใช้งานง่าย (Ease of Use)
- 3 สะดวกสบายในการใช้งาน (Ergonomics)
- 4 ความปลอดภัยในการใช้ (Safety)
- 5 มีความแข็งแรง (Construction)
- 6 การบำรุงรักษาง่ายและสะดวก (Maintenance)
- 7 สวยงาม (Beauty)
- 8 ราคา (Cost)

8.2 การจัดองค์ประกอบแบบ golden mean - Composition ของ รอน คน์นอต (Ron Knott) (2005) [Online]

สัดส่วนที่เป็นมาตรฐาน จากรูปลักษณะตามธรรมชาติของ คน สัตว์ พืช ซึ่งโดยทั่วไปถือว่า สัดส่วนตามธรรมชาติจะมีความงามที่เหมาะสมที่สุดหรือจากรูปลักษณะที่เป็นการสร้างสรรค์ของมนุษย์ เช่น Gold section เป็นกฎในการสร้างสรรค์รูปทรงของกรีก ซึ่งถือว่า "ส่วนเล็กสัมพันธ์กับส่วนที่ใหญ่กว่า ส่วนที่ใหญ่กว่าสัมพันธ์กับส่วนรวม" ทำให้สิ่งต่างๆ ที่สร้างขึ้นมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กับทุกสิ่งอย่างลงตัว

ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

7.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา แนวทางในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตูดสุภาพสตรี ของสินค้าชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตจังหวัดปทุมธานี

7.1.1 เป็นการศึกษาสภาพปัญหาแนวความคิดในการออกแบบ แนวทางในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตูดสุภาพสตรี ของผู้ผลิตสินค้าชุมชน จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตกระเป๋านางว้าว กลุ่มผู้ผลิตกระเป๋านางนกกระเจือกเทศ และกลุ่มผู้ผลิตกระเป๋านางปลากระเบน

7.1.2 ขอบเขตในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการต่อการใช้งานของกลุ่มสุภาพสตรีผู้ใช้กระเป๋าสตูด วัสดุ รูปแบบ ขนาดสัดส่วน เทคนิควิธีการผลิต การสร้างสรรค์แนวความคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตูดสุภาพสตรี

7.1.3 การนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นฐานในการกำหนดแนวความคิดในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์

7.2 การออกแบบสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตูด เป็นขั้นตอนในการออกแบบ และพัฒนาแบบ โดยให้กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังของสินค้าชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จำนวน 3 กลุ่ม เป็นผู้ผลิต ซึ่งจะเป็นช่วงปฏิบัติการ เพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของโครงการ

7.2.1 การศึกษาและสรุปวิเคราะห์ผลของกิจกรรมจากวัตถุประสงค์ ว่ากิจกรรมที่ทำมาทั้งหมดสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ด้วยเงื่อนไข / ปัจจัยใดบ้าง

7.2.2 ขอบเขตของข้อสรุปผลในการวิจัย ที่ส่งผลต่อการออกแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตูดสุภาพสตรี แนวความคิดใหม่ ผลกระทบต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อข้อมูล โดย

สามารถนำไปขยายผล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้สู่ผู้ประกอบการสินค้าชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปขยายผลให้เกิดประโยชน์ได้ ต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าถือสุภาพสตรี ของกลุ่มผู้ประกอบการสินค้าชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เขตจังหวัดปทุมธานี มาเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการจัดจำหน่าย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

- กลุ่มผู้ผลิตกระเป๋าหนังสุภาพสตรีผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขต จ. ปทุมธานี ประกอบด้วย
 - ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนังวัว แนวคิดแบบหนังต่อ
 - ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนังนกกระจอกเทศ
 - ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนังปลากระเบน
- กลุ่มสุภาพสตรีผู้ใช้กระเป๋าถือ ในเขต จ. ปทุมธานี และกรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- ผู้ประกอบการในกลุ่มเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ของสินค้าชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 3 ราย คือ

1. นาง วิมล เดชะบุญ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนังวัว แนวคิดแบบหนังต่อ
 2. นาย วิรุจน์ พิลาวรม ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนังนกกระจอกเทศ
 3. นาย พัฒนโชค นนทะชาติ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนังปลากระเบน
- กลุ่มสุภาพสตรีผู้ใช้กระเป๋าถือ ในเขต จ. ปทุมธานี และกรุงเทพมหานคร จำนวน 205 คน ได้แก่
 - ผลิตภัณฑ์กระเป๋าถือสุภาพสตรีเพื่อการจัดจำหน่าย จำนวน 205 ใบ
 - เครื่องสำอางสุภาพสตรี 17 สินค้า จำนวน 73 ผลิตภัณฑ์

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ปฏิบัติการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าถือสุภาพสตรี ของสินค้าชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตจังหวัดปทุมธานี

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

ผู้ผลิตกระเป๋าหนังสุภาพสตรีผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขต จ. ปทุมธานี

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ผลิตกระเป๋าหนังสุภาพสตรีผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขต จ. ปทุมธานี จำนวน 3 ราย ได้แก่

- นาง วิมล เคชะบุญผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนังวัว แนวคิดแบบหนังต่อ
- นาย วิรุจน์ พิลาวรม ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนังนกกระจอกเทศ
- นาย พัฒนโชค นนทะชาติ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนังปลากระเบน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กระเป๋าสตรี	หมายถึง	กระเป๋ารูปแบบต่างๆ สำหรับใส่สิ่งของ เครื่องใช้ของสุภาพสตรี
กระเป๋าหนังต่อ	หมายถึง	กระเป๋าที่ด้านนอกทำด้วยหนังต่อ นำมา ตัดเย็บและประกอบเป็นกระเป๋าแบบต่างๆ

(สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม . 2547 : 1)

กระเป๋าหนังปลากระเบน	หมายถึง	กระเป๋าที่ด้านนอกทำจากหนังปลา กระเบน โดยเน้นลวดลายส่วนบนของ ลำตัวซึ่งมีลักษณะพื้นผิวโดดเด่น สวยงาม หรืออาจใช้ส่วนอื่นของหนังปลา กระเบน นำมาตัดเย็บประกอบเป็น กระเป๋าแบบต่างๆ
----------------------	---------	---

(สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม . 2547 : 1)

กระเป๋าหนังนกกระจอกเทศ	หมายถึง	กระเป๋าที่ด้านนอกทำด้วยหนัง นกกระจอกเทศ นำมาตัดเย็บและ ประกอบเป็นกระเป๋าแบบต่างๆ
------------------------	---------	--

(สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม . 2547 : 1)

การออกแบบและพัฒนา	หมายถึง	การใช้ความคิดสร้างสรรค์และใช้ความ พยายามในการแยกแยะปัญหาต่างๆ เพื่อจะหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นๆ และนำ
-------------------	---------	--

ความรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประกอบใน
การแก้ปัญหาต่างๆ

(สาคร คันธ์โชติ , 2527: 34-36)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ประกอบการได้แนวทางการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับหลักการออกแบบ ตามแนวทางที่ศึกษาวิจัย
2. ได้ผลิตภัณฑ์เพื่อการจัดจำหน่ายของ จ. ปทุมธานี
3. เป็นการส่งเสริมการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จ.ปทุมธานี และเป็นการสร้างความมั่นใจในการใช้สินค้า ให้กับผู้ใช้สินค้า
4. เพื่อส่งเสริมการออกแบบ และการผลิตผลิตภัณฑ์ในประเทศ ให้ก้าวหน้าและส่งเสริมนโยบายการใช้สินค้าภายในประเทศ และการส่งออก
5. เป็นการสร้างชื่อเสียงของผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มผู้ผลิต จังหวัด และประเทศ
6. หน่วยงานที่นำผลการวิจัยเรื่องนี้ไปใช้ประโยชน์ คือ กลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน ในเขต จ. ปทุมธานี
7. หน่วยงานพาณิชย์จังหวัด อ. เมือง จ. ปทุมธานี
8. กรมพัฒนาชุมชน อ. เมือง จ. ปทุมธานี
9. หน่วยงานธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) อ. เมือง จ. ปทุมธานี
10. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ สำนักงานกสิกรรมนตรี
11. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร
12. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ในส่วนพัฒนาผลิตภัณฑ์
13. ศูนย์ทดสอบผลิตภัณฑ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
14. สถาบันการศึกษาทุกแห่ง สามารถนำองค์ความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้
15. ชุมชน สามารถแสวงหาความรู้จากงานวิจัยได้
16. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการศึกษา เกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์